

Tariffnemnda
Arbeidsdepartementet
0030 OSLO

MOTTATT
31 AUG 2010
ARBEIDSDEPARTEMENTET

Deres ref.
TN-201002597

Vår ref.
2010002606-4/LO - 231.0/HAAN

Dato:
OSLO, 27.08.2010

**HØRING - UTKAST TIL FORSKRIFT OM FORTSATT ALLMENNGJØRING AV
TARIFFAVTALER FOR BYGGPLASSER I OSLOREGIONEN**

Det vises til Tariffnemndas høringsbrev av 02.07.d.å.

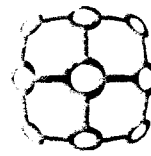
LO støtter den foreslåtte endring av reguleringsbestemmelsen i forskriften § 5.

For øvrig vises til (**vedlagt**) uttalelse fra EL&IT Forbundet datert 16.08.d.å. som LO også slutter seg til.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Håkon Angell
advokat

Kopi: El&IT Forbundet (ref.: 10-00528/65)

Mott 23/8-10

EL & IT
FORBUNDET

KOPI

Landsorganisasjonen i Norge
c/o Juridisk avdeling v/Håkon Angell
Youngs gate 11

0181 OSLO

Deres ref:
2010002606-2/LO - 231.0/HAAN

Sak / arkiv:
10-00528/65

Dato:
16.08.2010

Saksbehandler:
Jan Henrik Larsen

HØRING - UTKAST TIL FORSKRIFT OM ALLMENNGJØRING AV TARIFFAVTALER FOR BYGGEPLASSER I OSLOREGIONEN.

Vi har mottatt brev fra LO datert den 08.07.2010, der man ber om kommentarer og tilbakemeldinger på Tariffnemndas forslag til videreføring av forskrift nr 1122 ang. allmenngjøring av tariffavtaler for byggeplasser i Osloregionen.

Vi vil her kort kommentere forskriften.

Generelt om forskriften

Først vil vi bemerke at selve navnet på forskriften "tariffavtaler for byggeplasser i Osloregionen" er en noe upresis tittel/navn på forskriften som nå kun gjelder for elektrofag. Grunnen for tittelen/navnet på forskriften er slik bygger på at man i det første allmenngjøringsvedtaket hadde en felles forskrift for både byggfagene og elektrofaget. Som en følge av at byggoverenskomsten nå er allmenngjort for hele landet, så bør tittel på ny forskrift nr.1122 endres slik kommer klarere fram hva forskriften omhandler. EL & IT Forbundet foreslår at den for framtiden blir hetende "*Forskrift om allmenngjøring av Landsoverenskomsten for elektrofagene i Osloregionen*".

EL & IT Forbundet vil understreke viktigheten av at forskriften blir videreført. Uten de virkemidler som forskriften gir anledning til å bruke samt den preventive effekten forskriften har hatt for å holde noenlunde orden i byggsektoren, så ville vi der vært mange flere stygge tilfeller av sosial dumping i dette markedet.

Det at en forskrift hjelper å holde orden i en ellers noe cowboy preket bransje er et dårlig argument for å fjerne den samme forskrift. Det blir som å ta vekk fartshindringer på en skolevei fordi bilistene tar hensyn til disse og kjører mer forsiktig.

Kontoradresse:
EL & IT Forbundet

Telefon:
23 06 34 00

Bankgiro:
9001.07.20965

E - post:
firmapost@elogit.no

Internett:
<http://www.elogit.no>

Youngsgt. 11c
0181 Oslo

Telefaks:
23 06 34 01

Organisasjonsnr.:
880 522 892 MVA

E - post til saksbehandler:
jan.henrik.larsen@elogit.no

Tlf. saksbehandler:
23 06 34 21

Det er dokumentert gjennom tilsyn fra Arbeidstilsynet at det fremdeles foregår sosial dumping i bygg og anleggsbransjen både i Oslo og andre steder i landet. Media rapporterer også stadig vekk om tilfeller av sosial dumping rundt om i landet.

Vi legger her ved noen få mediaoppslag fra Bergen i oktober 2009 som viser at det der ble avslørt omfattende sosial dumping. På grunn av manglende allmenngjøring i området klarte vi ikke å ordne helt opp i de problemer som der ble avslørt. Det ble som vedleggene vil vise gitt pålegg fra Arbeidstilsynet for en rekke forhold som kommer inn under aml. men de kunne ikke gi pålegg om betaling i henhold til minimumssatser fordi området ikke var allmenngjort.

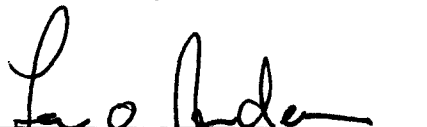
Dette viser klart at hvis man ikke har allmenngjøring og det verktøy som følger av en slik forskrift, så blir det vanskelig og ofte umulig å rydde opp i saker der sosial dumping blir påvist.

Endring i forskriftens § 5.

EL & IT Forbundet støtter den endring som Tariffnemnda foreslår i § 5. Det vil gi en automatisk regulering av lønnsatser som følger av tariffrevisjoner i perioden og gir mindre saksbehandling av forskriften ved endringer i som kommer i hvert mellomoppgjør. Dette vil etter vårt syn lette arbeidet til både Tariffnemnda og forbundet med å holde forskriften oppdatert til en hver tid.

Med vennlig hilsen

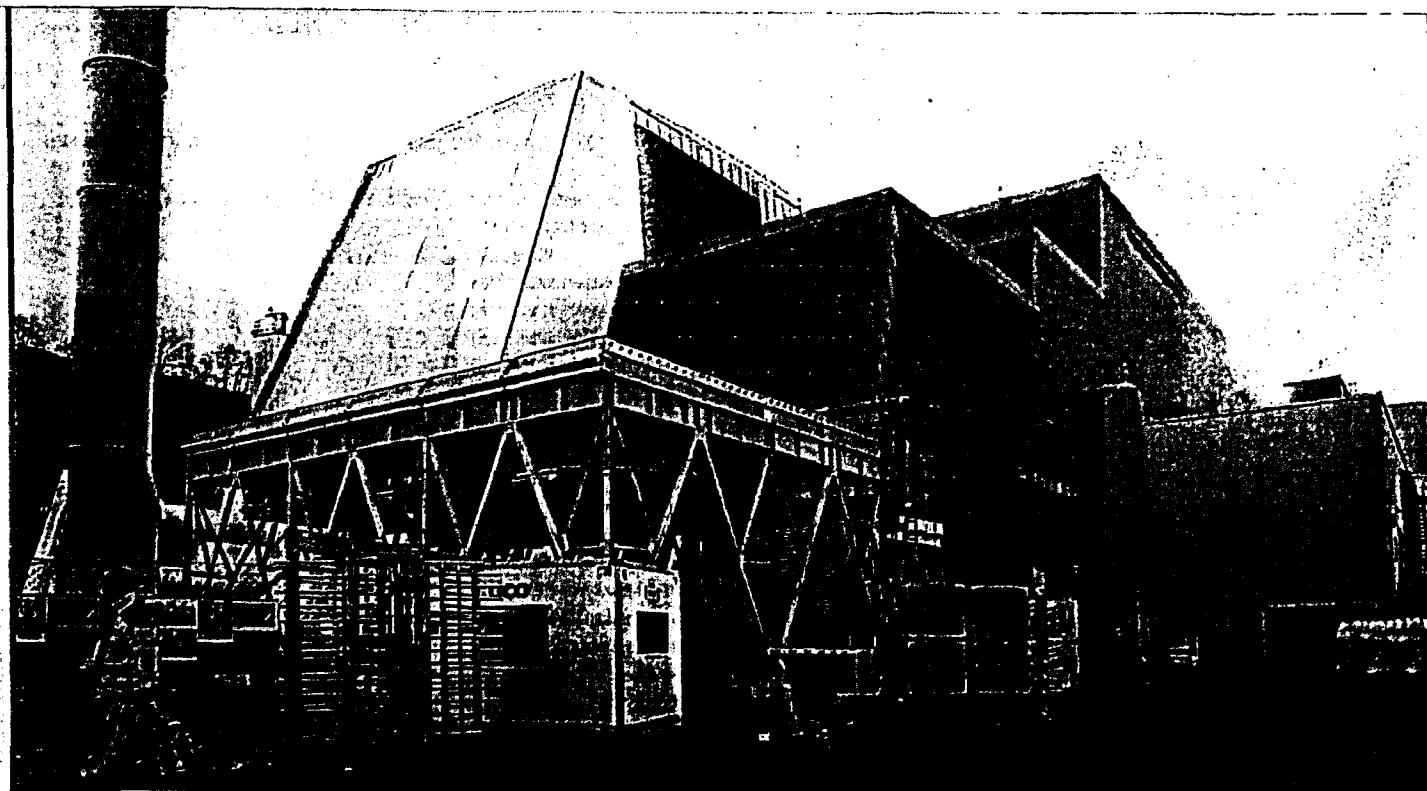
EL & IT Forbundet

Jan Olav Andersen
Avdelingsleder

Jan Henrik Larsen
Forbundssekretær

SOSIAL DUMPING: Ikke bare boss dumpes i Rådalen, mener EL&IT-forbundet. Nå krever de og SV at BIR selv betaler de polske arbeiderne.

FOTO: VIDAR LANGELAND

Krever at BIR må BETALE

VIL FØLGE OPP: Jan Henrik Larsen.

BIR og eierkommunene bør sørge for at de polske arbeiderne får en skikkelig lønn, mener SV og fagforeningen. BIR svarer ikke.

Steinar Nævdal, administrerende direktør i BIR sier at dersom det som er påstått er tilfelle, så er det svindel og et juridisk kontraktsbrudd.

- Og det vil vi rydde opp i. Vil dere betale skikkelig lønn til arbeiderne dersom firmene de er ansatt i ikke stiller opp?

- Vi håndterer dette som et potensielt kontraktsbrudd, svarer han knapt.

BEVIS: BIR har innleid Deloitte for å granske påstandene om sosial dump-

„Kan ikke dumpe både boss og lønn

bundet hevder, nemlig at 16-20 elektrikere får under halvparten av det de skulle hatt i lønn.

- Vil dere ha bevis for at arbeiderne til slutt får den lønnen de har krav på å få?

- Ingen kan kreve å få innsyn i lønns slipper hvis ingen vil gi dem ut. Det statlige organet for å overvåke dette er Arbeidstilsynet, og vi skal i dialog med dem om de eventuelle funnene vi gjør. Da må de se om det vi har gjort er fornuftig, og om dette er en sak som er innenfor deres kontrollområde. Det er de som har ansvaret

- Har dere vært i kontakt med politiet om saken?

- Nei, først må vi se om dette er noe politiet har noe å gjøre med.

KREVE: Det er den sveitsiske leverandøren Von Roll som har leid inn den polske underleverandøren Industry Montage. Det er sistnevnte aktør som anklages av EL&IT-foreningen for å lønne arbeidere med halvparten av minstetakst.

BIR er eid 80 prosent av Bergen kommune, resten eies av omegnskommuner. EL&IT-forbundet vil holde eierne ansvarlig for at de polske arbeiderne til slutt får den lønnen de skal ha, hvis BIR ikke tar affære selv.

har en for tilbakelemt holdning. Regjeringen har skjerpet tonen i kampen mot sosial dumping, og det påhviler et ekstra ansvar for offentlige bedrifter å følge opp disse signalene. Så dette vil vi følge opp mot ansvarlig statsråd, sier forbundssekretær Jan Henrik Larsen.

LOKALT: SV kommer til å ta saken opp i bystyret i en interpellasjon kommende mandag. De mener BIR må sørge for at arbeiderne får lønnen og annen godtgjørelse de har rett på i tillegg til reglementerte bo- og arbeidsforhold. Byrådet blir også utfordret på hva de har gjort i forhold til å sikre kommunens virksomhet mot sosial dumping.

- Interpellasjonen vår blir dramatisk mer aktuell enn det jeg hadde tenkt. Aksepterer byrådet BIR sitt svar, aksepterer de sosial dumping og yasker hendene sine som en annen Pilatus, sier Oddny Miljeteig.

GEIR KVILE

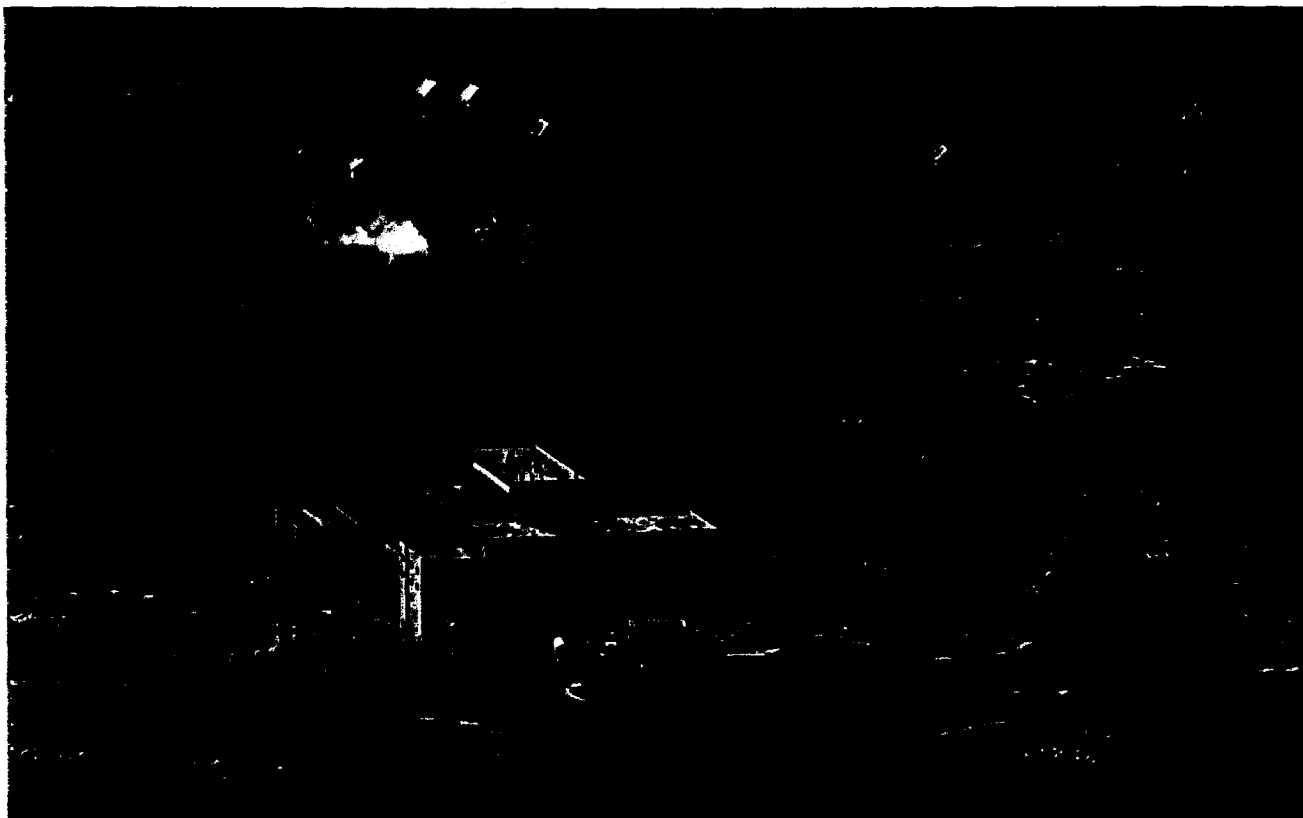
„Ingen kan kreve å få innsyn i lønns slipper hvis ingen vil gi dem ut.

STEINAR NÆVDAL, administrerende direktør i BIR

Lukk vinduet

Lover opprydning i sosial dumping

Polakker som bygger ut BIRs anlegg i Rådalen tjener 30 kroner i timen, hevder fagforening. - I verste fall er dette svindel, sier BIR-direktør Steinar Nævdal.

SOSIAL DUMPING: - Dersom opplysningene om de to kontraktene stemmer, er det jo svindel. Det vil i så fall få konsekvenser for vår leverandør, sier BIR-direktør Nævdal. Paul S. Amundsen (Foto)

Publisert: 01.okt.2009 23:22

Oppdatert: 01.okt.2009 23:46

Nævdal sier at BIR vil rydde opp i de polske arbeidernes lønns- og arbeidsforhold dersom påstandene fra El- og IT-forbundet stemmer.

Forbundssekretær Jan Henrik Larsen sier at polakkene har fått utlevert to arbeidskontrakter.

- En som de blir lønnet etter, og en som skal vises frem til norske myndigheter dersom de spør. Den norske arbeidskontrakten sier 21.000 kroner i måneden, samt 174 kroner i diett pr. dag. Den polske sier 4000 kroner i måneden, og ingenting om diett, sier Larsen.

Han synes det er spesielt alvorlig at dette skjer ved byggeplassen til en kommunalt eid bedrift.

- Hvis vi ikke klarer å få skikkelige arbeidsforhold der, hvordan skal vi klare det andre steder? spør han.

- Vil få konsekvenser

Polakkene jobber for et polsk firma som er leid inn av en tysk underleverandør for sveitsiske Von Roll Environmental Technology Ltd, som har kontrakten på elektroarbeidet på den nye forbrenningsovnen.

- Dersom opplysningene om de to kontraktene stemmer, er det jo svindel. Det vil i så fall få konsekvenser for vår leverandør, sier BIR-direktør Nævdal.

Han kan ikke si hvilke konsekvenser som vil være aktuelle. I går kveld hadde NRK Vestlandsrevyen en reportasje om saken, og BIR startet arbeidet med å få oversikt over hva som har skjedd.

- Vi vil neste opp i dette. Dersom det som kom frem i reportasjen stemmer, vil vi rydde opp i det snarest mulig, sier Nævdal.

- *Hvordan kan dere gjøre det?*

- Vi vil ta det opp med hovedleverandøren, Von Roll, og kreve at arbeiderne får skikkelig lønn. Det står også spesifisert i kontrakten vår med Von Roll.

- **Livredde**

Jan Henrik Larsen i EI- og IT-forbundet satt i går kveld i møte med de polske arbeiderne.

- De er livredde for å bli sendt hjem fordi de har snakket med oss, sier han.

En av arbeiderne skal ha blitt sendt hjem tidligere fordi han stilte spørsmål om arbeidskontraktene, innkvarteringen, maten og sikkerheten på jobb. Polakkene er innkvartert i firemannsrom på Montana ungdomsherberge.

- Han har ikke fått fem øre for de tre ukene han jobbet her. Selskapet sier at han kan takke seg selv, sier Larsen.

Han er fornøyd med at BIR sier at de vil rydde opp, men er fortsatt skeptisk.

- Jeg har drevet litt for lenge i dette gamet til å ta en slik respons for god fisk. Vi vil henge på denne saken til vi får garantier for at de får det som står i de norske kontraktene, uten represalier, sier han.

- **Lukker øynene**

Forbundssekretæren mener det er soleklart at det er BIRs ansvar å sørge for at norsk lov blir overholdt på byggeplassen.

- Og da holder det ikke bare å lese kontraktene. De må også kreve å se de ansattes lønnslipper, sier han.

- *Er norske arbeidsgivere for godtroende?*

- Enten det, eller de lukker øynene bevisst på grunn av det lave prisnivået. Vi vet at dette skjer gang på gang, men denne gangen kan vi bevise det, sier Larsen. Han fortsetter:

- Dersom jeg kjøper en altfor billig Rolex-klokke på gaten kan jeg bli dømt for heleri. Det samme burde gjelde norske bedrifter og oppdragsgivere når det gjelder sosial dumping.

Lukk vinduet

Lukk vinduet

Fant flere lovbrudd

De polske arbeiderne på BIRs anlegg i Rådalen har jobbet for mye og fått for lite betalt.

Publisert: 14.nov.2009 06:00

Oppdatert: 14.nov.2009 08:33

Det er konklusjonen til Arbeidstilsynet.

Tilsynet var på inspeksjon hos to innleide selskap på anlegget i forrige måned. Der fant de flere brudd på arbeidsmiljøloven.

Arbeiderne jobbet 10 timer dagen, hvilket gir 50 timer i uken. Enkelte ansatte jobbet seks dager, og opp mot 60 timer i uken. Begge deler er i strid med loven.

Arbeiderne har ikke fått tillegg for overtid. Etter loven har de krav på minst 40 prosent overtidstillegg.

Det ene av de innleide selskapene, Cegelec GmbH, leide inn arbeidstakere fra selskapet Industry Montage. Dette foretaket er ikke registret som bemanningsforetak, og oppfyller dermed ikke Arbeidstilsynets krav om meldeplikt.

I tillegg er innkvarteringen på Montana Vandrerhjem utilstrekkelig, ifølge Arbeidstilsynet.

- Grov sosial dumping

I begynnelsen av oktober gikk fagforeningen El- og IT-forbundet ut og sa at det foregikk sosial dumping på BIRs byggeplass i Rådalen. BIRs egne undersøkelser avviste dette.

Forbundet kaller Arbeidstilsynets rapporter som nå ligger på bordet for knusende. Ifølge forbundet skal arbeiderne har fått en lønn som er det halve av minstetariffene for arbeidet de utførte.

- Vi konstaterer at der foregår grov sosial dumping på anlegget, sier Jan Henrik Larsen, som er forbundssekretær i El- og IT-forbundet.

Han reagerer også sterkt på at Industry Montage faktisk ikke har hatt lov til å drive med utleie av personell, slik de har gjort i Rådalen.

- Bruddene er meget alvorlige, og spesielt alvorlig er det at de ikke blir fulgt opp av en oppdragsgiver som attpåtil er offentlig eiet, sier Larsen.

Kan bli stanset

Arbeidstilsynet har ikke vurdert om arbeiderne har vært utsatt for sosial dumping av lønn. Men tilsynet har nå sendt pålegg til de to selskapene som BIR har leiet inn.

Det ene av dem, Industry Montage, har fått frist til 27. november i å rydde opp i arbeidstid, overtidsbetaling og innkvartering.

Det andre, Cegelec GmbH, har fått frist til førstkommende mandag med å rette opp i forholdene.

«Hvis Arbeidstilsynet ikke har mottatt skriftlig tilbakemelding om at pålegget er oppfylt innen fastsatt frist, kan Arbeidstilsynet helt eller delvis stanse virksomhetens aktiviteter», skriver tilsynsleder Kåre Askvik i et brev til Cegelec.

BIR: Ikke vårt ansvar

Steinar Nævdal, som er administrerende direktør i BIR, sa i forrige måned at det var ingen ting som tydet på at man her var oppe i en situasjon med sosial dumping.

- Siden vi har hatt en sak som går på sosial dumping, oppfordret vi Arbeidstilsynet til å gjøre tilsyn på selskapene for å avdekke eventuelle forhold, sier Nævdal.

- Hva tenker du om at selskapene dere har hyret ikke oppfyller kravene i arbeidsmiljøloven?

- Selskapene har fått en frist på seg for å etterleve forholdene som er påpekt, og de må få den tiden. Jeg kjenner ikke noe mer til hvordan de etterlever kravene, sier Harald Nævdal.

- Det er disse selskapene som er arbeidsgiver. Vi har verken tilsynsrett eller myndighet knyttet til et tilsyn, sier Nævdal.

- Det vi er opptatt av er at det ikke foregår sosial dumping på anlegget, og derfor har vi i BIR spurt tilsynet om å finne ut om der er kritikkverdige forhold.

- BIR har ansvaret

Jan Erik Larsen i El- og IT-forbundet er ikke imponert. De mener BIR har plikt til å se til at selskapene de leier inn er skikkelige.

- I henhold til arbeidsmiljøloven er det hovedoppdragsgiver som har ansvaret nedover til sine underleverandører, og deres underleverandører, sier Larsen.

- Det betyr at BIR har ansvaret for å følge opp helse-, miljø- og sikkerhetsbestemmelsene på arbeid som foregår på deres område. Og da snakker vi nettopp om forhold som arbeidstid, lønn og innkvartering, sier han.

Både Industry Montage og Cegelec GmbH er såkalt norskregistrerte utenlandske foretak. Kontaktpersonene for de to selskapene svarte ikke på BTs henvendelser fredag kveld.

Søk i skattelistingene Topplister

Se topplisten for ditt postnummer

Se topplisten for ditt Fødselsår

Eks: Ola Nordmann

Lukk vinduet

Arbeidstilsynet

VÅR DATO
26.10.2009
DERES DATO

VÅR REFERANSE
2009/20231 95583/2009
DERES REFERANSE

1

VÅR SAKSBEHANDLER
Thure Dreier Iversen tlf 910 03 520

CEGELEC GMBH
Tvetenveien 32, c/o CON.TAX.NOR AS
0666 OSLO

Att. Silke Bobe

VEDTAK OM PÅLEGG/VARSEL OM STANS

Vi viser til tilsynsbesøk den 20.10.2009 hos Cegelec GmbH i forbindelse med utvidelse av BIR Energigjenvinningsanlegg i Rådalen.

Til stede fra virksomheten: Bruno Hasenbichler, manager erection
Til stede fra Arbeidstilsynet: Vagleik Juvik, overingeniør og Thure D. Iversen, inspektør

Innleie fra bemanningsforetak.

I forbindelse med tilsynsbesøket ble det opplyst at Cegelec GmbH innleier arbeidstakere fra Industry Montage Spolka z o.o. Videre er Industry Montage Spolka z o.o. registrert med næringskode: 78.200 utleie av arbeidskraft i Enhetsregisteret og plikter dermed å følge forskrift om bemanningsforetak. Av forskriften fremgår det at bemanningsforetak som skal drive virksomhet i Norge har meldeplikt til Arbeidstilsynets register over bemanningsforetak. Virksomheten har ikke registrert seg som bemanningsforetak hos Arbeidstilsynet.

Begrunnelse for pålegg

1. Jf. § 10 første ledd i forskrift om bemanningsforetak er innleie av arbeidstakere fra bemanningsforetak kun tillatt fra foretak som er registrert i Arbeidstilsynets register. Industry Montage Spolka z o.o. har ikke registrert seg som bemanningsforetak hos Arbeidstilsynet.

Pålegg

Arbeidstilsynet har hjemmel til å gi pålegg og til å sette vilkår i arbeidsmiljøloven § 18-6 første og sjettede ledd. På bakgrunn av det ovennevnte gis det følgende pålegg:

1. Cegelec GmbH må sørge for at innleie av arbeidstakere fra bemanningsforetak kun skjer fra foretak som har oppfylt meldeplikten til Arbeidstilsynet, jf forskrift om bemanningsforetak § 10 første ledd.

Frist for gjennomføring: 16.11.2009.

Pålegget anses som oppfylt når innleide arbeidstakere kommer fra lovlig bemanningsforetak.

Skriftlig tilbakemelding som beskriver hvordan det enkelte pålegget er etterkommet, skal sendes Arbeidstilsynet. Pålegget anses ikke oppfylt før slik melding er mottatt av Arbeidstilsynet. Meldingen skal undertegnes av arbeidsgiver eller dennes stedfortreder. Meldingen kan også undertegnes av verneombud/ansattes representant.

Mulige konsekvenser av at påleggene ikke oppfylles innen fristen

Hvis Arbeidstilsynet ikke har mottatt skriftlig tilbakemelding om at pålegget er oppfylt innen fastsatt frist, kan Arbeidstilsynet helt eller delvis stanse virksomhetens aktiviteter inntil pålegget er etterkommet, jf. arbeidsmiljøloven § 18-8.

Klagerett

Vedtaket kan påklages etter forvaltningsloven § 28. Fristen for å klage er tre uker fra mottak av dette brevet. Direktoratet for arbeidstilsynet er klageinstans. Klagen skal sendes Arbeidstilsynet Vestlandet. For nærmere fremgangsmåte ved klage, vises det til vedlagte orientering.

Orientering til verneombud/ansattes representant

Etter arbeidsmiljøloven §§ 6-2 sjette ledd og 18-6 åttende ledd skal verneombudet, eventuelt tillitsvalgte og ansattes representanter gjøres kjent med de pålegg som gis. Kopi av vedtaket er vedlagt.

Med hilsen
Arbeidstilsynet Vestlandet

Kåre Askvik
tilsynsleder
(sign.)

Thure Dreier Iversen
inspektør
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur.

Kopi til:
Ole Johan Valle v/ COWI AS Postboks 6051 Bedriftssenteret 5892 Bergen

Vedlegg: Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak
Forskrift om bemanningsforetak

Arbeidstilsynet

VAR DATO
06.11.2009
DERES DATO

VAR REFERANSE
2009/20447 98985/2009
DERES REFERANSE

1

VAR SAKSBEHANDLER
Thure Dreier Iversen tlf 910 03 520

INDUSTRY MONTAGE SPOLKA Z O.O.
Hovfaret 8, c/o Norwegian Accounting AS
0275 OSLO

Att. daglig leder

TILSYNSRAPPORT OG VARSEL OM PÅLEGG

Vi viser til tilsynsbesøk den 20.10.2009 hos INDUSTRY MONTAGE SPOLKA Z O.O. i Rådalen

Til stede fra virksomheten: Bruno Hasenbichler, manager erection, Cegelec for Industry Montage
Ingunn Olsen, HMS koordinator, Von Roll Umwelttechnik AG
Toralf Igesund, forvaltning- og utviklingsjef, BIR Privat AS
Til stede fra Arbeidstilsynet: Vigeik Juvik, overingeniør
Thure D. Iversen, inspektør

Vi viser til tilsyn den 20.10.2009 ved Fanaveien 219, 5235 Rådalen.

Vi viser videre til innsendte dokumentasjon av 21.10.2009 i forbindelse med pålegg om opplysninger av 20.10.2009. Arbeidstilsynet har mottatt kopi av polske og norske arbeidskontrakter, lønnsavregninger og timelister for september i tråd med pålegget. På bakgrunn av den innsendte dokumentasjon anses pålegg om utlevering av opplysninger som oppfylt og pålegget lukkes.

Arbeidstilsynet vil her gi vår vurdering av den innsendte dokumentasjon samt innkvartering som ble inspisert etter tilsynsbesøket den 20.10.2009. Vi konkluderer med å gi varsel om pålegg for at virksomheten skal styre innen de rammene som gjelder etter arbeidsmiljølovens kapittel 10 om arbeidstid og kapittel 4 om krav til arbeidsmiljøet.

Arbeidstid

Av timelistene fremgår det at de ansatte overveiende arbeider 10 timer pr. dag i en 5 dages arbeidsuke, hvilket gir 50 timer pr. uke eksklusiv pause. Det fremgår tilfelle, hvor ansatte arbeider mindre enn 50 timer pr. uke men også tilfelle hvor enkelte ansatte har 6 dagers arbeidsuker på opptil 59,5 timer eksklusiv pause.

Dette er i strid med arbeidsmiljølovens § 10-4 om alminnelig arbeidstid. Den alminnelige arbeidstid må ikke overstige 9 timer i løpet av 24 timer og 40 timer i løpet av syv dager.

Jf. arbeidsmiljøloven § 10-5 om gjennomsnittsberegning kan arbeidsgiver og arbeidstaker skriftlig avtale at den alminnelige arbeidstid kan ordnes slik at den i løpet av en periode på høyst 52 uker i gjennomsnitt ikke blir lenger enn forskrevet i § 10-4, men slik at den alminnelige arbeidstiden ikke overstiger 9 timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av syv dager.

Arbeidstilsynet kan samtykke i at den alminnelige arbeidstiden i løpet av en periode på høyst 26 uker i gjennomsnitt ikke blir lenger enn foreskrevet i § 10-4, men slik at den samlede arbeidstiden ikke overstiger 13 timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av syv dager. Grensen på 48 timer kan

POSTADRESSE
Postboks 44
5803 Bergen
Norae

E-POST
vestlandet@arbeidstilsynet.no
INTERNETT
www.arbeidstilsynet.no

TELEFON
81 54 82 22
TELEFAKS
55 59 82 30

ORGANISASJONSNR
974771748

gjennomsnittsberegnes over en periode på åtte uker. Før Arbeidstilsynet treffer sin avgjørelse, skal ordningen av arbeidstiden drøftes med arbeidstakernes tillitsvalgte. Referat fra drøftingene samt utkast til arbeidsplan skal vedlegges søknaden. Arbeidstilsynet skal ved sin avgjørelse legge særlig vekt på hensynet til arbeidstakernes helse og velferd.

Andre avtaler om gjennomsnittsberegning som strider mot arbeidsmiljøloven er ulovlige og anses som ugyldige.

Overtid

Timelistene og lønnsavregningene viser at virksomheten praktiserer "flat lønn", dvs. at overtidstillegg ikke blir utbetalt. Denne praksis er et brudd på arbeidsmiljøloven § 10-6 nr. 11 som krever minst 40 prosent overtidstillegg for overtidsarbeid.

Innkvartering

Sammen med representanter fra de ansatte inspiserte Arbeidstilsynet innkvarteringsforeholdene som stilles til rådighet av virksomheten.

Løbergsveien, Bergen. Her bor 4 ansatte i en enebolig. De sover 2 personer på hvert av de to soverom. Huset er forsvarlig innredet og vedlikeholdt. De ansatte er fornøyd med innkvarteringen.

Nye Sandviksveien, Bergen. På bakgrunn av opplysninger fra de ansatte om at denne innkvartering er av samme standard som huset på Løbergsveien og at de 4 som bor der har eget soverom velger Arbeidstilsynet ikke å inspisere denne innkvartering.

Montana vandrerhjem, Bergen. Her bor de ansatte 2 personer sammen på meget små rom med eget bad/toalett. Det er ifølge de ansatte varierende hvor mange som bor på vandrerhjemmet. Det er felles oppholdsrom som deles med resten av beboeren på vandrerhjemmet. Kjøkken og vaskerom er likeledes felles og det må betales for å benytte disse fasilitetene.

Det er arbeidstilsynets vurdering, på bakgrunn av inspeksjon og samtale med representanter for beboerne, at innkvarteringerne på Løbergsveien og Nye Sandviksveien er akseptable. Ut fra en helhetsvurdering av innkvarteringen på Montana Vandrerhjem tilfredsstiller denne ikke gjeldende regelverk. Dette begrunnes med størrelse på rom i forhold til at det innkvarteres 2 på hvert rom, hvilket medfører begrensning for privatliv, forstyrrelser av nattesøvn og dårlig innneklima. I tillegg er oppholdsrom offentlig for alle beboere på vandrerhjemmet. Det må betales ved bruk av kjøkken og vaskerom, hvilket virker diskriminerende i forhold til kolleger med annen innkvartering som fritt kan benytte eget kjøkken og vaskefasiliteter. Videre uttrykker representanten for de innkvarterte på vandrerhjemmet misnøye med forholdene.

Varsel om pålegg

Arbeidstilsynet har hjemmel til å gi pålegg og til å sette vilkår i arbeidsmiljøloven § 18-6 første og sjettede ledd. På bakgrunn av det ovennevnte vurderer vi å gi følgende pålegg:

1. Virksomheten skal etablere skriftlig rutine som sikrer etterlevelse av arbeidsmiljøloven § 10-4 om alminnelig arbeidstid og eventuelt § 10-5 om gjennomsnittsberegning jf. forskrift om systematisk helse miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter § 5, 2. avsnitt pkt. 7.

Pålegget anses oppfylt ved etablering av gjennomsnittsberegning i tråd med regelverket eller annen dokumentasjon som styrer arbeidstiden.

Frist for gjennomføring: 27.11.2009

2. Virksomheten skal etablere skriftlig rutine som sikrer etterlevelse av AML § 10-6 om overtid jf. forskrift om systematisk helse miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter § 5, 2. avsnitt pkt. 7.

For overtidsarbeid skal det betales et tillegg til den lønn arbeidstakeren har for tilsvarende arbeid i den alminnelige arbeidstiden. Tillegget skal være minst 40 prosent, jf. AML § 10-6 (11).

Pålegg kan anses som oppfylt, når Arbeidstilsynet har mottatt kopi av virksomhetens rutine for overtidsbetaling i tråd med regelverket.

Frist for gjennomføring: 27.11.2009

3. Virksomheten må skaffe til veie innkvartering som tilfredsstillende gjeldende regelverk. Hver arbeidstaker skal som utgangspunkt ha enkeltrom med lett tilgang til sanitære rom og vaskerom. Oppholdsrom skal være møblert med gode stoler og små bord, jf. Arbeidsmiljøloven § 4-4 fjerde ledd.

Pålegg kan anses som oppfylt, når Arbeidstilsynet har mottatt skriftlig tilbakemelding som beskriver hvordan kravene til innkvartering er løst i forhold til Montana vandrerhjem.

Frist for gjennomføring: 27.11.2009

Hvis virksomheten har kommentarer til det som er beskrevet eller til de pålegg med frister som er vurdert, ber vi om skriftlig tilbakemelding senest 13.11.2009.

Hører vi ikke noe fra virksomheten innen fristen, vil vi gi pålegg i tråd med det som er beskrevet i dette varselet. Vedtaket vil deretter bli sendt til virksomheten.

Med hilsen
Arbeidstilsynet Vestlandet

Kåre Askvik
tilsynsleder
(sign.)

Thure Dreier Iversen
inspektør
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

Ansattes repr. eller verneombud v/
INDUSTRY MONTAGE SPOLKA Z O.O.
Ole Johan Valle v/ COWI AS

Hovfaret 8, c/o Norwegian
Accounting AS
Postboks 6051 Bedriftssenteret

0275 OSLO

5892 BERGEN